

באהבתך עידן

פרשת קורח

מהות התפילה - אין עוד מלבדו
מאמר מתוך הספר "תוכו רצוף אהבה"

העלון טעון גניזה ♦ אין לקרוא בשעת התפילה!

העלון בחסות רשת הכוללים "תפארת יוסף ובנימין" בני-ברק, פתח-תקוה ורמת בית-שמש בראשות הרה"ג נצח מהצרי שליט"א

שואל הרב שלינגר, וכי בגלל צלחת הטשולנט הוא יפסיק להתפלל? הרי הוא הולך להיות שם כמה שנים טובות. אם כן, מה התועלת בזה שאמו של הכה"ג מביאה לו אוכל ובגדים?

זאת ועוד, מה החשש שרוצח שיתפלל שהכה"ג ימות ותפילתו תתקבל?
ה. בגמרא (כתובות סב:) מסופר על בנו של רבי יהודה הנשיא, שלאחר שנשא אשה, עזב את ביתו, ברשות אשתו, והלך ללמוד תורה במשך שנים עשרה שנה. כשחזר, היתה אשתו עקרה, כפי שמבאר רש"י: "כן דרך העומדות עשר שנים בלא בעל".

חשב רבי: מה יאמר לבנו לעשות כדי שיוכל לזכות לבנים. אולי יאמר לבנו לגרש אותה ולקחת אשה אחרת במקומה? אומר רבי: "יאמרו עניה זו לשווא שמרה". לא ראוי לעשות כן.

אולי יאמר לבנו להשאיר אותה, אבל לקחת אשה נוספת עמה? גם זה לא נכון לעשות כן, כי יגידו שהוא נוהג כמו בדור המבול, שהיה אדם לוקח שתי נשים - אחת לילדים, והשניה לתיפלות. מה עשה רבי? עמד והתפלל וחזרה אשתו לבנו לאיתנה, והיתה יכולה להפקד.

ולכאורה, מקשה רבי אשר דרוק, תמוה הדבר: היכן ההתחשבות? האשה הזאת מסרה את נפשה למען התורה ולמען בעלה, בנו של רבי. שיוכל ללמוד תורה. כלום יתכן, שעל אף כל זאת, היתה כל מחשבתו של רבי רק על טובת בנו?! מדוע מלכתחילה לא ניגש להתפלל עליה שתבריא?

ו. בעוון חטא המרגלים הקב"ה נשבע שלא יכנסו לארץ ישראל שנאמר "אשר נשבעתי באפי אם יבואו אל מנוחת".
ואיתא בתוס' (תענית ל:) כל ט' באב היו עושין קבריהן ושוכבין בתוכן ולמחר הכרוז יוצא הבדלו החיים ובשנה אחרונה קמו כולם וכו'.
וצריך ביאור, הרי הקב"ה נשבע שלא יכנסו לארץ וימותו במדבר כדכתיב "אשר נשבעתי באפי" וכו' ומפני מה זכו הקבוצה האחרונה להשאר בחיים.

"יקראוהו באמת"

ההגדרה הנכונה של תפילה היא שעל המתפלל להרגיש באפסותם המוחלטת של כוחותיו, ועליו להכיר בכך שכל ישועותו היא רק מהקב"ה.
הגדרה זו נלמדת מהפס' בתהלים (קמה, יח) "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת".

"יקראוהו באמת" פירושו - להתפלל ולדעת שאף אחד בעולם לא יכול להושיע אותך מלבד הקב"ה, אבל אם מתפלל למשל על חולי, ועוברת לו מחשבה בראש שאם לא יתרפא יש רופאים ותרופות וכו' זה לא נקרא שקורא להקב"ה באמת.

(ואין הכוונה שלא צריך ללכת לרופא שהרי ניתנה רשות לרופא לרפאות אלא שידע שזה רק בגדר השתדלות ותו לא מידי!).

ומדברי הגר"א למדנו חידוש גדול מזה, שרק לכל אשר יקראוהו באמת הקב"ה קרוב ואלו הם דבריו:

"קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת" אומר על זה הזוהר הק' "לית הכא ואי' דאיהו חד" עכ"ל ופירושו סתום וחתום לכאורה!

וביאר הגר"א שבכל פסוקי תהילה לדוד [אשרי יושבי ביתך] הערוכים לפי סדר הא'-'ב', לאחר האתנחתא שבאמצע הפסוק באה האות ואי'. כגון, "בכל יום אברכך", ו"אהללה שמך לעולם ועד", "פותח את ידך" ו"משביע לכל חי רצון". וכן כולם, דוק ותשכח.

אבל באות ה' "קרוב ה'..." לא כתיב לאחר האתנחתא ואי'. מדוע? וביאר, דאם היה כתוב "ולכל", עם ואי', היה משמע שקרוב ה' לכל קוראיו ואפי' לאלה שאינם קוראים באמת. ובתר הכי יוסיף הכתוב "ולכל אשר יקראוהו באמת" שמידה יתירה נוספת להם, לאלה שקראתם "באמת".

על כן לאפוקי מכל זה סיים הכתוב בלא ואי' דווקא, ואמר "לכל אשר יקראוהו באמת" ללמדנו דהסיפא הוה פירושא דרישא, ונעשה כאומר אפי' שקרוב ה' "לכל" קוראיו, והרי "כל" אתי לרבווי, כידוע, מ"מ אינו מרבה אלא רק "את" אשר יקראוהו באמת. "באמת" דייקא, אי באמת אין, ואי לא לא.

תפילה מקירות הלב

בכל שנה דור המדבר נכנסו לקבר והמתינו למלאך המוות. נתאר לעצמינו מה קרה באותו יום, אבא שלהם שוכב בקבר והילדים שעליהם לא נגזרה הגזירה עומדים מסביבו בוכים ומתפללים לה' שאבא שלהם לא יהיה מהרשימה של השנה! תפילה כזו לא היתה בהגדרת של "יקראוהו באמת", שהרי לא כולם מתים רק "חמשה עשר אלף", אבל בשנה האחרונה כולם ידעו שזהו, זה הסוף! ותפילתם היתה מקירות הלב. תפילה זו כוחה רב גם כנגד שבועה חמורה של "נשבעתי באפי".

"עוברי דרכים" זה לא אחד שנתקע בקניית ברח' רבי עקיבא ותפס אותו גשם. הוא יכנס לאיזו חנות עד שיפסק הגשם.

"עוברי דרכים" אלו אנשים שנמצאים בדרך ואין להם מחסה מהגשם. תפילתם בהגדרה של "יקראוהו באמת" אין מי שיעזור להם רק הקב"ה ואילו שאר האנשים שמתפללים על גשם גם אם הוא חקלאי יש לו צד שאם לא

"ויחר למשה מאד ויאמר אל ד' אל תפן אל מנחתם" (טז, טו)

א. משה רבינו פונה להקב"ה בבקשה ותפילה (טז, טו) "אל תפן אל מנחתם" והקשה הגה"צ רבי זיידל אפשטיין בספרו "הערות", לכאורה מה מקום עתה ובמצב זה לעמוד בתפילה. הרי המה קמו לחלוק ולערער על דבר ה' ובמבחנו זה יראו מי צודק, האם משה ותורתו אמת או ח"ו לא, א"כ האם יש צד שתפילת ומנחת עדת קרח תתקבל?

ב. במדרש מובא (דברים יא, י) שכאשר משה רבינו התפלל להכנס לא"י והקב"ה נשבע שלא יכנס לא"י, משה התפלל כמנין ואתחנן תפילות, אומר על כך המדרש:

מה עשה הקב"ה באותה שעה, הכריז בכל שער ושער של רקיע ורקיע בכל ב"ד וב"ד שלא יקבלו תפילתו של משה ולא יעלו אותה לפני מפני שנחתם עליו גזר דין, אותו מלאך שממונה על הכרזה אכזריאל שמו באותה שעה קרא הקב"ה בבהלה ואמר להם למלאכי השרת רדו בבהלה ונעלו שערי כל רקיע ורקיע שגבר קול התפילה כלפי מעלה ובקשו לעלות הרקיע מפני קול תפילתו של משה שהיתה תפילתו דומה לחרב שהוא קורע וחותר ואינו מעבך ע"כ.

ולכאורה, מה שייך לסגור בבהלה שערי תפילה, אם אין הקב"ה רוצה לקבל את תפילתו שלא יקבל!

ג. כהן גדול ביום הכיפורים נכנס לקודש הקודשים ומתפלל: "יהי רצון מלפניך ה' אלוהינו... ולא תכנס לפניך תפילת עוברי דרכים". רש"י - מתפללים שלא ירדו גשמים. (יומא נג:) זה פלא עצום!

בעולם ישנם מליונים שמתפללים "ותן טל ומטר לברכה" ורוצים גשם, וכנגדם ישנם כמה בודדים ששכחו את המטריה בבית ורוצים שיפסק הגשם. וכי יש הוה אמינא שהקב"ה ישמע את תפילתם ולא את תפילת כלל ישראל? וכדי למנוע את זה צריך את התפילה של האדם הכי קדוש, ובמקום הכי קדוש, שיתפלל שלא תתקבל תפילתם??

ד. יהודי שהרג בשוגג בורח לעיר מקלט, ושוהה שם עד מות הכהן הגדול. כיון שכן, אמו של הכהן הגדול היתה מביאה מים ומזון לרוצחים בשוגג, כדי שלא יתפללו על בנה שימות.

כדי להמחיש את הדבר - אומר רבי שמעון שלינגר שליט"א, (מובא בספר "ומתוק האור") נתאר לעצמינו איך התנהלו הענינים בעיר המקלט:

היה בחור בן עשרים בשם משה. הוא התחתן. לאחר חמש שנים כבר היו לו חמישה ילדים קטנים בבית. בוקר אחד אשתו אמרה לו בתוקף: "משה, אל תחזור מהתפילה בלי חבילת טיטולים, פיתות וגבינה".

אמר לה משה: "איך אביא? אין לי כלכל כסף, אף לא שקל אחד".

והיא בשלה: "אל תחזור הביתה בלי שקנית את כל הרשימה הנ"ל!".

הלך משה למנהל הסופר ואמר לו: "תן לי כמה מוצרים שאני צריך. ובתמורה אעשה בשבילך איזו עבודה".

אמר המנהל: "אין בעיה. לנהוג על מלגזה אתה יודע?"

"כן", ענה משה. הוא נתן לחיצה, קצת מדי חזקה על דוושת המכונה, ובטעות הרג בן אדם שעמד בסמוך.

הביאו אותו לבית דין, והתברר שהוא נחשב רוצח בשוגג. אמרו לו: "יש עיר מקלט בצפון, רוצ ללכת שמה, אם ברצונך להציל מיד גואל הדם!"

הגיע משה לעיר המקלט כל עוד רוחו בו. לאחר שנרגע קצת, הסתכל ימינה ושמאלה, וחשב: 'בבוקר, כשיצאתי מהבית, לא תארת לי עצמי שכן יראה הערב שלי...'

הבעיה, שלא רק הערב שלו היה נראה כך. הוא היה 'תקוע' שם, ללא שום יכולת לצאת מעיר המקלט. אחרי חמישה ימים, כשכבר ממש נמאס לו להיות שם, ניגש למישהו ושאל: "עד מתי אני אמור להיות פה?"

אמרו לו: "עד שהכהן הגדול ימות. רק אז תצא".

שאל משה: "מה הוא גוסס?"

אמרו לו: "לא, זה שגסס נפטר לפני חודשיים. עכשיו יש אחד צעיר ובריא, בן שלושים..."

משה מרגיש נורא ואיום. אם לא יקרה פתאום, משהו בלתי צפוי, הוא אמור לשבת שם, בעיר המקלט, עוד ארבעים שנה לפחות, מה יהיה?

הוא מתפלל: "רבונו של עולם. אני רוצה הביתה! וכדי שאוכל ללכת הביתה, קח מפה, בבקשה, את הכהן הגדול הזה! אני לא רוצה להתפלל שימות אבל שיחיה בגן עדן..."

מגיע יום חמישי בערב, ולפתע נעצרת מכונית ויוצאת משם אשה נכבדה. שואל משה: "מי זאת?" ואומרים לו: "זאת אמו של הכהן הגדול".

ניגשת אמו של הכהן אל משה, ואומרת: "אתה משה? שמענו עליך דברים טובים מאוד. מה שקרה, ה' רצה ככה. אבל תדע לך משה, שהמשפחה שלנו מאד אוהבת אותך ומאוד מעריכים אותך. תראה, הבאתי בשבילך סיר טשולנט, כולל קישקע... ויש לך פה פיזוחים מכל הצבעים, מכל המינים ומכל הסוגים. וגם הבאתי בקבוק קולה אורגניל. קר. ותדע לך, משה, כל זמן שה' נותן לי בריאות וחיים, וכח ללכת על הרגליים שלי - כל יום חמישי בערב, אני אמשיך להביא לך כל טוב".

ירד גשם אולי יביאו מטורקיה או יעשו הטפלה וכדו'. וזו תפילה עם חסרון. לכן כדי להוריד ולבטל תפילת עוברי דרכים צריך תפילה של כ"ג ביוה"כ. אדם שנמצא בבית האסורים כשהוא מתפלל לה' שישתחרר, הוא מסתמך גם על עסקנים וכדו' שיעשו השתדלויות להוציא אותו. משא"כ רוצח שגלה לעיר מקלט אין מי שיוציא אותו רק אם ימות הכה"ג הוא ישתחרר. באה האמא של הכה"ג ומביאה לו אוכל וכסות. מה היא הרוויחה? שעד היום הוא התפלל תפילה מעומק הלב, על מות בנה. מעכשיו הוא מתפלל לרבנו של הכה"ג הוא ישתחרר. באה האמא של הכה"ג ומביאה לו אוכל וכסות. מה היא הרוויחה? שעד היום הוא התפלל תפילה מעומק הלב, על מות בנה. מעכשיו הוא מתפלל לרבנו של עולם: "קח אותו שימות, אבל בלי לחץ... כי גם במקרה הכי גרוע, שלא תקח אותו - בליל שישי אני מסודר..." תפילה כזו אין בכוחה להמית את הכהן גדול.

מדוע משה התפלל שלא התקבל תפילת קרח?
אמר על כך הגה"צ ר' ירוחם ממיר זצ"ל בשם הסבא מקלם, שמשה רבנו ידע ערכה של תפילה (תהילים קמה, יח) "קרוב ד' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת". כל קוראיו - אפילו של אדם רשע ומושחת, אם רק הוא באמת. ואפילו אם יהיה בזה אישור להשקפתו הכפרנית וביטול האמונה בכל זאת חשש משה שמא יקבל הקב"ה תפילתם, לכן התפלל וביקש "אל תפן אל מנחתם".

סיפור לשבת

"הבאת בטעות את הילד הבריאי"?

סיפר הרב מנחם שטיין כי בפתח תקוה, בסמיכות לבית החולים "בלינסון", הקימה אגודת "עזר מציון" בית מלון לחולים שנקרא "אורנית", המיועד לחולים מכל רחבי הארץ, שצריכים להגיע לטיפולים בבקרו של יום ומחפשים מקום שינה ללילה הקודם. באחד הימים הגיע למלון יהודי מסורתי מדימונה, אב לתאומים, אשר אחד מהם חלה ל"ע". הילד הספיק לעבור כבר שני טיפולים, וכעת הוזמן לטיפול שלישי בשמונה בבוקר. בשבע עבר הגיע היהודי עם הבן, השכיב אותו לישון, והסתובב מעט בבנין. באחת הקומות הוא הבחין בבית כנסת, ועל אף שהיה אדם לא דתי החליט להכנס. בית הכנסת היה חשוך כמעט לגמרי, רק נורות הזכרון בהבהו מעט... התיישב לו היהודי ופתח ספר תהלים. החושך שסביבו והיותו לבדו בצרתו פתחו את הלב. הוא החל לקרוא מילה במילה, וחש כאילו כל מילה של דוד המלך נכתבה במיוחד עבורו: "ה' אלוקי, שועתי אליך ותרפאני, ה' העלית מן שאול נפשי חייאתי מירדי בור..."

עד מהרה הגיעו הדמעות. הן הגיעו בשטף - אף אחד לא היה שם, כדי להתבייש ממנו. איש לא ראה. השעות חלפו, והיהודי שלנו יושב ובוכה ומנער את נפשו. לבסוף חש הקלה מסויימת, קם ויצא משם והלך לישון. בבוקר ניגש עם הילד לקבלת הטיפול. ותחילה היה עליו לערוך בדיקה להערכת מצב האורכת שעה. הוא ערך את הבדיקה וניגש עם התוצאות לפרופסור. "לא יצא טוב", מנענע הפרופסור בראשו, "צריך לעשות את הבדיקה יותר טוב, תאמר להם שיעשו את זה על הגב...". כעבור שעה, שוב הוא עם התוצאות אצל הפרופסור. "עוד פעם לא יצא טוב", ממלמל הפרופסור. "כנראה הילד זז... לכו שוב לבדיקה, הפעם תבקש צילום מן הצד...". אך גם בפעם השלישית והלך בעיה.

לבסוף קם הפרופסור והלך בעצמו את הרופא שערך את הבדיקה. בחוץ המתינו חסרי סבלנות האב והבן, האם לעולם לא יצליחו לעשות את הבדיקה כמו שצריך?... פתאום נפתחה הדלת. הפרופסור מסמן להם להכנס: "יש לנו בעיה מסויימת" - הוא אומר, מעט נבון - "אנחנו פשוט לא מאתרים את המחלה... הסתכלנו בתיק הרפואי שלו וראינו שהוא תאום מתוך שניים... אולי פשוט החלפת ביניהם, והבאת בטעות את הילד הבריאי?".

כוחה של תפילה "יקראוהו באמת"

לפני למעלה ממאה שנה בעיירה קטנה שנקראת "שאלו" נישאו זוג בשעטו"מ. אברהם עב"ג חיה מושא. השנים חלפו ובני הזוג טרם נפקדו בזרע של קיימא. תפילות, דמעות, תרופות, וילדים אין!! לאחר עשרים שנות עקרות הציעו להם הרופאים שביניהם, ישנו רופא מספר אחד בתחום, והוא ודאי יוכל לעזור להם. ואכן, נדדו הזוג הרחק לאוסטריה ביניהם שבמזרח אירופה. נכנסו הזוג לאותו רופא בהתרגשות עצומה הגישו לו את כל הניירת ואת כל הבדיקות. הפרופסור עבר על הניירת בעיון. כשהוא סיים לעיון, הוא הסתכל עליהם ושקת. במבט חד הניע ידו בניתוח ביטול ואמר: יצמחו לי שערות בכף היד אם לכם יהיו ילדים. והוא הניף את ידו לשלום. חזרו הזוג לביתם מיואשים ומדוכדכים עד עמק נשמתם.

אבא של חיה מושא שהיה אחד מגדולי הדור התגורר בביתם ובאותה העת שהם חזרו לביתם ישב אביה ולמד. האשה רצתה להתפרץ בכבי אולם פחדה שזה יפריע ללימודו של האב הגדול. מסיבה זו, היא נכנסה לארוחת סוסים שהיתה בסמך לביתם, ובכתה במשך שעותיים תמימות, אמרה תהילים בדמעות שלישי. ופרקה את כל אשר על ליבה. לאחר שעתיים של בכי תמרוזים היא נכנסה הביתה ומולה הופיע אביה. והנה הוא ראה את עיניה הנפוחות והאדומות ושאלה: "חיה מושא, מדוע עיניך אדומות ונפוחות?" והיא השיבה: שהם חוזרים עכשיו מוינה והפרופסור סתם את הגולל על הסיכוי שאי פעם יהיה להם ילד, היא סיפרה לו שהפרופסור אמר שאם יצמחו לו שערות בכף היד - יהיו להם ילדים. אמר לו האב הגדול, "חיה מושא זכרי את היסוד הולך לומר לך כעת ותחקקי אותו על לוח ליבך! "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת". מה פירוש "באמת"? הפשט הוא, שאדם מתפלל להקב"ה וההרגשה שלו שרק הוא יכול לעזור לו! רק ה' יכול להושיע אות! את ובעלך התפללתם במשך שנים אלפי תפילות, אבל התפילה הזו שעכשיו התפללת שעתיים תמימות היא תפילה מסוג אחר, מזן אחר. מעולם לא התפללת תפילה כזו!

כל אלפי התפילות שהתפללת היו כאשר תוך ליבך היה את הפרופסור מוינה שאולי הוא יעזור. ועכשיו - זו היתה תפילה בלי הפרופסור מוינה, ויש לך ידיעה ברורה שרק הרבנו של עולם יכול לעזור ולהושיע, הרופאים אינם יודעים דבר. התפילה הזו היתה חסרה, והנה היא הגיעה! ומובטחני שעם התפילה הזו "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת!" ובזכות זה שהתחשבת בתורה שאני לומד ולא רצית להפריע לי בלימוד, בטוח אני שתיוושעו בזרע של קיימא!" אכן, דבריו התקיימו. לאחר תשעה חודשים העיירה שאוול צלהה ושמחה: נולד בן זכר! ביום השמיני עשו ברית וכל העיירה הגיעה. המברך את ברכות המילה אמר: "אלוקינו ואלוקי אבותינו, קיים את הילד הזה לאביו ולאמו ויקרא שמו בישראל יוסף שלום אלישיב", הוא מרן פוסק הדור!!

את המשך המאמר והסיפורים תמצא בספר "תוכו רצוף אהבה".

עלון זה יוצא להצלחת
הרב הגאון **בצח בן תורקיה** שושנה **הדיסה** בת **פרחה** שושנה **מהצרי** לעילוי נשמת **ר' סעדיה** בן **נחום** **תורקיה** שושנה בת **מהרי** **יוסף** בן **ר' סעדיה** שלום בן **ר' סעדיה** ת.נ.צ.ב.ה. ולהצלחת **רבקה** בת **הדיסה** והילדים **אהוד יצחק** בן **הדיסה** והילדים **מרים** בת **הדיסה** והילדים **משה** בן **הדיסה** **חיה** בת **הדיסה** והילדים **רינה** בת **הדיסה** **ברכה** בת **הדיסה** **שמעון אלעזר** בן **הדיסה** **שלמה דוד** בן **הדיסה** **חנה מרים** בת **ברכה** **יעקב** בן **חנה מרים**

מבצע לרגל שבוע הספר
7 ספרים בעלות של 250 ₪ בלבד!!!
"להתעדן באהבתך"
"תוכו רצוף אהבה"

ניתן להשיג את הספרים בשעות הערב בב"ב בטל: 052-7179954
ב"ב, **שיכון ח' ירושלים** - 052-7685864 • **נתניה** - 055-6683104 • **קריית ספר** - 052-7162885 • **נתיבות** - 054-8481239 • **רעיסים** - 057-3168397

03 5275165
בן מתחיה 19 בני ברק • נודע 35 בני ברק
d035275165@gmail.com • k035275165@gmail.com

להתעדן כאן בעולם הזה

בסיועה דומינא יצא לאור **הספר שימתיך לך את שולחן השבת!** הספר נחיל פנינים יקרים המלוכטים ממאות ספרים. מנופים שבנו נפוח את מה שערב לדרך נחמד לאתן. מנוכסם בספרייה מופת.

להשיג בחנויות המוכרות
נתון, נתון, נתון.

און זה הודפס ה -
ב"ב החמידי • ב"ב השימי • ב"ב האיכרי

